

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: éliás béla
 heltai andrás
 németh gyula
 márkus gyula
 flesch istván

- v é g e -

21.15

110383 1273

Nm

-.-

00.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

 budapest, 1983. március 12.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

rövid hírek

koivisto hazatért

oslo, 1983. március 12. /reuter/ - péntek este hazatért négynapos norvégiai látogatásáról mauno kovisto finn köztársasági elnök. egyes források szerint kaare willoch norvég miniszterelnökkel folytatott tárgyalásain koivisto lemondott arról, hogy továbbra is fenntartsa a finn-norvég megnemtámadási egyezmény megkötésére irányuló javaslatot. a javaslat még kekkonentől származik, de a norvég kormány szerint nincs rá szükség. helsinki azonban továbbra is támogatja az észak-európai atomfegyvermentes övezet gondolatát.

merénylet

bogota, 1983. március 12. /afp/ - három katona meghalt, egy járőrkelő pedig megsebesült pénteken bogotában, a kolumbiai légierő parancsnokának rezidenciája ellen elkövetett pokolgépes támadás során. a bombát egy autóból dobták ismeretlen személyek a villa bejáratához.

szokatlan frigy

groningen, 1983. március 12. /reuter/ - két holland hölgy, ria bultena és harmanna kalsbeek pénteken házasságot kötött groningen egyik katolikus templomában, pap előtt. mint a helyi egyházi hivatal közölte, az érsek nem adott engedélyt a szertartásra, mivel a katolikus egyház nem ismeri el az azonos neműek között kötött házasságot.

Jhu

kül

- 2 -

1983.03.12.

pápa - dél-korea

tokió, 1983. március 12. /dpa/ - októberben dél-koreába utazik ii. jános pápa. a katolikus egyház fő ötnapos látogatást tesz az ázsiai országban. a hirt szombaton szöulből jelentette a kyodo japán hírügynökség.

tennessee williams

key west /usa/, 1983. március 12. /ap/ - tennessee williams, a világhírű amerikai drámaíró végrendeletében sewanee /tennessee állam/ egyetemére hagyta közel 10 millió dolláros vagyonát. végrendeletében előírta, hogy az alapból „újító szellemű írásokat publikáljanak és anyagi gondokkal küzdő szerzőket segítsenek,,.

radar

washington, 1983. március 12. /ap/afp/ - az egyesült államok radarállomást készül építeni hondurasban, a nicaraguai határ közelében - közölte pénteken a pentagon.

királyi pár

london, 1983. március 12. /afp/ - ii. erzsébet brit uralkodónő és férje szombaton a kora hajnali órákban hazaérkeztek londonba az amerikai kontinens öt országát átfogó utazásukról.

kzs-mj-kj éb

07.01 120383 2218

--

sk0002 4 230 mtik1004

spanyol kormány - 100 nap /1.rész/

király ferenc, az mti tudósítója írja:

madrid, 1983. március 12. /mti/ - a spanyol szocialista kabinet - választási programjához viszonyítva - sikeresen zárta kormányzásának első száz napját.

amikor tavaly októberben, a korábbi kormányok politikájából kiábrándult spanyol választók csaknem fele a szocialistákra szavazott, egyben kifejezte egyetértését a párt változást ígérő programjával. a konzervatív jobboldal a programban megfogalmazott elképzeléseket eleve soknak, a szocialista párt balszárnya, valamint

Km

kül

- 3 -

1983.03.12.

a kommunista párt pedig eleve kevésnek tartotta. e kettős szorítás közepette látott munkához száz nappal ezelőtt, európa legfiatalabb kabinetje.

a kormány nem a látványos, propagandisztikus lépéseket helyezte előtérbe, hanem az ország reális gazdasági viszonyaiból indult ki. első döntéseit az ugynevezett népszerűtlen intézkedések alkották. a peseta leértékelése, a benzin, a cigaretta, a gyógyszer árának, a közlekedési viteldíjaknak az emelése elkerülhetetlen volt a gazdasági intézkedések megalapozásához, az államháztartás deficitjének csökkentéséhez.

a hatalmon levő szocialista párt nem ígért radikális gazdasági, politikai változást. de - többek között - kilátásba helyezte a társadalmi igazságtalanság csökkentését és azt, hogy döntéseinél figyelembe veszi a dolgozók érdekeit. ennek szellemében 40 órára csökkentette a heti munkaidőt, az évi fizetett szabadságot minimálisan 30 napban állapította meg és emelte az alacsony nyugdíjakat. megkezdte a nyugdíjkorhatár fokozatos csökkentésének előkészítését. rövid száz nap alatt ebben a tekintetben többet tett mint az előző kormányok egy évtized alatt. /folyt./

ky/hm éb

07.10 120383 1716

--

sk0003 4 230 mtik1005

spanyol kormány - 100 nap. /ii. rész /

madrid, 1983. március 12. /mti/ - ezek - és hasonló más intézkedések növelték a szocialista párti politika hitelét, erősítették a lakosság bizalmát a kormány iránt. a legfrisebb közvéleménykutatási adatok szerint a lakosság 60 százaléka helyesli és támogatja /ez az arány a fiatalok körében 66 százalék/ a kabinet politikáját, és jobbnak tartja azt az előző kormányokénál. sőt, a hatvanezer dolgozót foglalkoztató rumasa konszern államosítását - a közvéleménykutatási adatok szerint - a lakosság 69 százaléka helyesli.

annak ellenére, hogy az állást keresők számának növekedése februárban kisebb volt, mint az azt megelőző hónapokban, spanyolországban továbbra is a legégetőbb társadalmi gond, a 2,2 milliós munkanélküliség. a tőke várakozó álláspontja, a beruházási kedv mesterséges visszafogása, állandósítja ezt a társadalmi gondot. a szocialista program, a következő négy évre csaknem 800 ezer új

Km

munkahely létesítését tervezi. de ennek még előkészítésére sem volt elegendő az eltelt száz nap. épp úgy, mint az aggasztó terrorizmus megfékezéséhez. az eta, baszk terror szervezet akcióinak, a kormány hivatalba lépése óta 11 halálos áldozata és 22 sebesültje volt.

tavaly októberben a győzelem órájában a spanyol szocialista párt független külpolitikát hirdetett meg, amelynek alapja: a békés egymás mellett élés, az enyhülés támogatása, és jó kapcsolatra törekvés a világ minden országával. lényegében ez az elv határozta meg az eddigi külpolitikai lépéseket.

mind a közvélemény várakozásának szemszögéből, mind a függetlennek minősített külpolitika szempontjából, a legsarkalatosabb pont az egyesült államokhoz fűződő viszony, az ország nato-tagságának jövője. annak ellenére, hogy a kormány többször kinyilvánította, hogy spanyolország a nyugati szövetségi rendszerhez tartozik, - ígéretéhez hiven - leállította az ország beolvasásának folyamatát az észak-atlanti szövetség katonai szervezetébe. nem írta alá a nato eurorakéta-telepítésének programját. és éppen pénteken jelentették be madridban, hogy az ország hadügyminisztere nem vesz részt a nato nukleáris tervezőcsoportjának miniszteri szintű lisszaboni ülésén. ezek - és hasonló lépések - annak a kormányzati elvnek alapján születtek, hogy spanyolország elsőrendűnek tekinti nemzeti érdekeit.

ky/jp éb

07.22 120383 2340

..-

sk0004 4 300 mtik1006

spanyol kormány - száz nap /3. rész/

az egyházi körök, valamint a tőke bizalmát élvező szervezett jobboldal az első perctől kezdve a kormány lejáratására, szavahihetőségének megkérdőjelezésére törekedett. „száz nap, amely megrengette spanyolországot, jelszóval - a sajtó nagyobbik részének támogatásával - a tényeket egyoldalúan csoportosítva intéz támadásokat a jobboldal a kabinet döntései ellen. a korábbi kormányok bűneit, mulasztásait a jelenlegi vezetésen kéri számon. a cél világos: minél jobb pozíciókat szerezni, kedvezőbb színben feltűnni a közelgő májusi helyhatósági választások előtt.

km

„nem vagyunk felelősek az előző kormányok munkájáért - mondotta a minap felipe gonzález miniszterelnök. de azért igen, hogy programunknak megfelelően, ígéretünket betartva kormányozzuk az országot.,,

szavának valóságfedezetét az elmúlt száz nap tényei adják.

ky/gi éb

07.25 120383 0902

..-

sk0005 4 230 mtik1007

enterprise-tiltakozások

tokió, 1983. március 12. /mti/- az ellenzéki japán szocialista párt, a japán kommunista párt és a komei párt szombaton tiltakozását fejezte ki az enterprise amerikai repülőgép-anyahajó március 21- re bejelentett szaszeboi látogatása miatt. a 75 ezer tonnás, nukleáris meghajtású - nukleáris fegyverek szállítására alkalmas - hajó a japán kormány beleegyezésével öt napot „pihen,, szaszebo kikötőjében.

a látogatás - amint arra a tiltakozó nyilatkozatok rámutattak - egyenértékű az ország egész lakossága által támogatott antinukleáris alapelvek feladásával. továbbá azt a célt szolgálja, hogy a közvéleményt „hozzászoktassák,, a nukleáris fegyvert szállító, amerikai repülőgép-anyahajók jövőbeni, rendszeres kikötéséhez.

valamennyi szóban forgó párt tömeggyűléseket, s egyéb tiltakozó megmozdulásokat helyezett kilátásba, s a helyi lakosok is hasonló akciókat hirdettek. pontosan tizenöt évvel ezelőtt az enterprise már járt szaszeboiban, s az akkori látogatás mérlege - a tüntetők és a rendőri erők közötti összecsapások nyomán - több száz sebesült volt. a hatóságok most rendkívül szigorú biztonsági intézkedéseket helyeztek kilátásba.

a japán külügyminisztérium „nem hiszi,, hogy az enterprise fedélzetén nukleáris fegyver lesz, mivel ez esetben az egyesült államok - a két ország közötti „biztonsági,, szerződés értelmében - előzetes konzultációkat javasolt volna. mindazonáltal hivatalosan közölték: tokió erre vonatkozóan „szóbeli biztosítékokat,, kér washingtontól. az ellenzéki pártok által korábban követelt „fedélzeti ellenőrzést,, azonban elveti.

pl/th éb

07.37 120383 1637

km

..-

sk0006 4 230 mtik1008

el nem kötelezettek 1. /1.rész/

kis csaba, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj delhi, 1983. március 12. /mti/ - terjedelmes politikai és gazdasági dokumentumok elfogadásával szombaton délelőtt uj delhiben végetért az el nem kötelezett államok vii. csucskonferenciája. a dokumentumok összegezik a mozgalom állásfoglalását csaknem valamennyi fontos nemzetközi politikai kérdésben, több alkalommal is élesen szállnak szembe az imperialista, ujgyarmatosító törekvésekkel, több nemzetközi feszültség gőc fennállásával kapcsolatban elítélik az egyesült államok politikáját. ugyanakkor nagyobb gazdasági lehetőségeket követelnek a fejlődő országok számára és sürgetik az uj gazdasági világrénd létrehozását.

a csucstalálkozóknak eredetileg pénteken délután kellett volna végetérnie, de néhány kérdésben a résztvevők képtelenek voltak egyetértésre jutni. ennek megfelelően végülis nem állapodtak meg a következő csucstalálkozó színhelyében s annak kijelölését a két év múlva sorra kerülő külügyminiszteri tanácskozás elé utalták. ugyancsak nem sikerült megegyezésre jutni abban a kérdésben, hogyan foglalkozzék a politikai állásfoglalás irak és irán háborújával. a kora hajnalig tartó közvetítési próbálkozások kudarca után ugy döntöttek, hogy ehelyett az el nem kötelezettek mozgalmanak uj elnöke, indira gandhi fordul felhívással a két országhoz, sürgetve a harcok haladéktalan befejezését. irak eredetileg késznek nyilatkozott erre, irán azonban a konferencián is ragaszkodott korábbi feltételeihez.

a terjedelmes politikai nyilatkozat a világ általános helyzetével foglalkozva elveti az „elrettetés, az erőegyensúly és a befolyási övezetek elavult, szűklátókörű politikáját, mert az szerinte feszültséget és megosztást okoz. bizonyos fokig egyenlőségjelet téve a nagyhatalmak közé, mindegyiküket felszólítja arra, hogy „hagyjanak fel, az erő, a felsőbbbség, az uralkodás, politikájának követésével és vitás kérdéseiket békés uton oldják meg. ugyanakkor számos kérdésben határozottan elítéli az egyesült államok politikáját. sürgeti az el nem kötelezett országokat, hogy erősítsék a mozgalom egységét és összeforrottságát, egymás közti vitáikat kizárólag békés eszközökkel oldják meg. támogatásáról biztosítja az ensz erőfeszítéseit és javasolja, nyilvánítsák 1985-öt az ensz évévé. követeli a nemzetközi politikai és gazdasági döntések demokratizálását és határozott követeléseket terjeszt elő a fejlett országoknak a gazdasági kérdések megoldására. /folyt./

th/ki éb

07.45 120383 2505

--

sk0007 4 230 mtik1009

el nem kötelezettek 1. /2. rész/

követelik az el nem kötelezettek, hogy haladéktalanul tiltsák meg a nukleáris fegyverek alkalmazását, vagy az ezzel történő fenyegetést, kössenek szerződést mindenfajta atomkísérlet betiltására, hajtsanak végre nukleáris leszerelést, hozzanak létre atomfegyvermentes övezeteket.

európai kérdésekről szólva az el nem kötelezettek aggodalmukat fejezik ki amiatt, hogy a földrészen növekszik a feszültség, újabb fegyvereket halmoznak fel. támogatják az európai el nem kötelezett államok erőfeszítéseit, amelyeket a madridi találkozó eredményes befejezése érdekében fejtenek ki./folyt./

ki/th éb

07.46 120383 0649

--

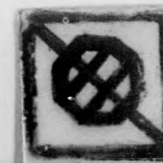
sk0008 4 230 mtik1010

el nem kötelezettek 1./3.rész/

a nyilatkozat politikai része európai kérdésekre utalva leszögezi, hogy európa biztonságának elengedhetetlen része a földközi tenger biztonsága. támogatja ciprus kormányát és népét abban a követelésben, hogy vonjanak ki minden idegen csapatot az ország területéről.

terjedelmes rész foglalkozik afrika déli részének kérdéseivel. elítéli dél-afrika magatartását, követelik namibia haladéktalan függetlenségét, támogatják a swapo harcát. elfogadhatatlannak minősítik azt, hogy a nyugati hatalmak a namibiai kérdés rendezését a kubai csapatoknak angolából történő kivonásához akarják kötni és elítéli az egyesült államok politikáját, amely az ugynevezett „konstruktív elkötelezettség,„ ürügyével megakadályozza a fajüldöző rezsim elszigetelését.

külön fejezet foglalkozik az indiai oceán békeövezetté nyilvánításával. ez a többi között sürgeti a jövő évre sri lankába tervezett értekezlet sikeres megvalósítását, a katonai jelenlét csökkentését, - de nem nevezi meg az egyesült államokat, bár bírál „egyes hatalmakat,„ amelyek meggátolják a rendezést. sürgeti a szovjetunió és az egyesült államok ezzel kapcsolatos tárgyalásainak felújítását és támogatásáról biztosítja mauritiusnak azt az igényét,

hogyan állítsák vissza szuverenitását a chagos szigetcsoporthoz, ezen belül diego garcia szigete fölött. mint ismeretes, a sziget ma amerikai haditámaszpont.

ugyancsak terjedelmes fejezet foglalkozik a közel-kelet kérdéseivel. teljes támogatásáról biztosítja a palesztinai nép harcát elidegeníthetetlen jogai megvalósításáért. követeli az izraeli csapatok teljes és feltétel nélküli kivonását minden megszállt arab területről, élesen elítéli izrael agresszióját a palesztin nép, libanon és más arab országok ellen, felelőssé teszi az egyesült államokat amiatt, hogy minden téren, de mindekezelőtt katonai és politikai téren teljes támogatást ad tel avivnak, nem biztosítja a palesztin menekültek biztonságát, akadályozza a palesztinai nép jogainak megvalósítását. teljes támogatásáról biztosítja a pfsz-t és a többi között követeli, hozzanak létre nemzetközi bíróságot izrael háborús bűneinek kivizsgálására és elítélésére. /folyt./

th/ki éb

07.53 120383 2204

--

sk0009 4 230 mtik1011

el nem kötelezettek 1. /4. rész/

a politikai nyilatkozat a mozgalom aggodalmát fejezi ki a dél-kelet ázsiában tapasztalható feszültség miatt és sürgeti kambodzsa szuverenitásának, függetlenségének tiszteletben tartását, minden külföldi csapat, kivonását. hasonló hangnemben foglalkozik az afganisztáni helyzettel is, támogatásáról biztosítja az ENSZ főtitkárnak a kérdés politikai rendezésére irányuló közvetítését.

a latin-amerikai és a karib tengeri térség kérdéseiről szólva a politikai nyilatkozat ugyancsak támogatja a térség népeinek az imperializmus, a gyarmatosítás, az ujgyarmatosítás és a külföldi uralmi törekvések elleni harcát, abban a hangnemben, ahogy azt a közelmúltban a managuai tanácskozáson a tagállamok koordinációs irodája tette. a feszültségért az „elnyomó hatalmi rendszert”, teszik felelőssé, s megállapítják, az nem magyarázható a „kelet és a nyugat közötti ideológiai konfrontációval”, hanem a növekvő imperialista beavatkozással. elítéli a nicaragua elleni fenyegetéseket, ellenséges akciókat, a guatemalai rezsím elnyomó intézkedéseit, követelik, hogy azonnal szüntessék meg salvadorban a külföldi beavatkozást, hozzanak létre tárgyalásos rendezést. felszólítják az egyesült államokat, hogy haladéktalanul hagyjon fel kuba elleni agressziójával és fenyegetéseivel. aggodalmának ad

Km

kifejezést a mozgalom a malvin /falkland/ szigetek térségében foganatosított brit erősszevonás miatt és hangsúlyozza, argentina „meg akarja akadályozni a gyarmati rend megszilárdítását”, a szigeteken.

„következtetések és ajánlások”, című fejezetében a politikai nyilatkozat leszögezi: az el nem kötelezettek politikájának fő elemeit az imperializmus, a gyarmatosítás, az ujgyarmatosítás, az apartheid, a külföldi beavatkozás, agresszió, hódítás, hegemonia minden formája elleni küzdelem, valamint a katonai tömböktől és azok konfrontációtól való teljes távolmaradás jelentik.

ki/th éb

08.00 120383 1941

--

sk0010 4 230 mtik1012

kényszerleszállás

reno /nevada/, 1983. március 12. /mti-ap/ - „enyhén imbolyogtunk”, - mesélte az egyik utas a 175 közül, akik a 10 főnyi személyzet társaságában szerencsésen megúsztak egy kényszerleszállást a nevadai reno repülőtérén.

a united air lines san franciscóból denverbe tartó dc-8-asa péntek délután a sierra nevada felett repült, amikor rendkívül ritkán előforduló baleset érte: az egyes számú motorban felrobbant a kompresszor. „fémdarabkák röpködtek a motorból”, - hangzik a másik élménybeszámoló. a pilóta nem vesztette el a fejét, hanem higgadtan letette a gépet az első közeli reptéren.

a légitársaság szóvivőjének utólag már nem okozott gondot, hogy chicagói irodájában mivel nyugtatgassa az érdeklődőket: „a szituáció nem jelentett veszélyt az utasok számára - no persze nem állítom, hogy mindennapos eset volt.”

kj éb

08.02 120383 0877

Km

--

sk0011 4 230 mtik1013

norvégia - pravda

moszkva, 1983. március 12. /mti/ - norvégia érdekeivel ellentétes az ország egyes vezető köreinek az a törekvése, hogy norvégia külpolitikáját egyre jobban közelítsék az egyesült államok külpolitikájához - állapítja meg szombaton a pravda kommentátora.

a cikk emlékeztet arra, hogy kaare willoch miniszterelnök nemrég az egyesült államokban járt hivatalos látogatáson, s ottani tárgyalásai során a norvég kormányfő teljes mértékben támogatta az egyesült államok külpolitikai elképzelését: az új amerikai nukleáris fegyverek telepítését nyugat-európában, a nulla-változatot. willoch kifejezésre juttatta azt is, hogy norvégia kész tovább fokozni aktivitását a nato-n belül. hazatérte után willoch hasonló szellemben tett több nyilatkozatot is.

helyi megfigyelők véleményére hivatkozva a lap kommentátora megállapítja, hogy a norvég kormányfő nyíltan támogatja az amerikai konfrontációs politikát, s nem veszi figyelembe az európai realitásokat, többek közt a nyugat-európa szerte és a kontinens északi részén kibontakozott háboruellenes mozgalmakat.

kr/th éb

08.04 120383 1109

--

sk0012 4 230 mtik1014

a „kékszakállu,, - magyarul

london, 1983. március 12. /mti/ - pénteken este a londoni royal festival hall-ban nagy sikerrel mutatták be bartók „a kékszakállu herceg vára,, című operáját.

az előadás két szempontból is ritkaságszámba ment. egyrészt, mert a „kékszakállu,, a világszerte ismert jevgenyij nyesztyerenko, juditot pedig hamari julia énekelte, másrészt, mert a szöveg mindvégig magyarul hangzott el.

az előadást a bbc - mint az est rendezője is - egyenesben közvetítette. a sikernek részese volt a bbc filharmóniai zenekara is, amelyet ez alkalommal eötvös péter vezényelt.

ae/th éb

08.09 120383 0629

--

sk0013 4 230 mtik1015

opec - lawson

london, 1983. március 12. /mti/ - szombaton tizenegyedik napjába lép az opec történelmének legkínosabb alkudozása az új ár- és kvóta-rendszerrel.

a brit fővárosban ülesező olajminiszterek újabb erőfeszítést tesznek, hogy megállapodjanak a termelési hányadok /kvóták/ elosztásáról - miután előzőleg, a jelek szerint, elvileg valamennyien hozzájárultak a kartell-ár hordónkénti 5 dolláros csökkentéséhez.

a konferenciához közel álló források úgy tudják, hogy a vitát elsősorban irán élezi, amely nagyobb részesedést kíván magának az opec-országok által kitermelt nyersolajból, mint szaud-arábia.

irán egyébként azzal az irakkal áll háboruban, amelynek katonai erőfeszítéseit - részben - szaud-arábia finanszírozza.

miután felrémlett annak a veszélye, hogy az opec nem lesz képes egyezsége jutni, a konferenciának helyet adó ország kormánya is beavatkozott. nigel lawson energiaügyi miniszter nyilatkozatban adta tudtul, hogy az idei brit - északi-tengeri - olajkitermelés nem lesz nagyobb volumenű, mint a múlt évi volt, azaz nagy-britannia a maga részéről nem járul hozzá a kínálat növeléséhez.

lawson a közlést látnivalóan nyugtatónak szánta, ami annál is érdekesebb, mert mindeközéig a brit kormány hangsúlyozottan kívül helyezte magát az opec ügyein: azt hangoztatta, hogy számára csak a piac az irányadó. végülis azonban, hallgatólagos beismerésével annak az érdekeltiségnek, amely őt is köti az „árháboru,, , másszóval a rendezetlen árviszonyok elkerüléséhez, megadta magát, és gyakorlatilag kötelezettséget vállalt arra, hogy többtermeléssel nem mozditja elő az árak további leszorítását, a piacon forgalomban lévő olaj mennyiségének szaporítását.

ae/th éb

08.14 120383 1729

Kun

--

sk0014 4 230 mtik1016

percy

washington, 1983. március 12. /mti/ - Charles Percy szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke pénteken kijelentette: az egyesült államokon a sor, hogy új javaslatot tegyen genfben a szovjetunióknak az európai küzaphatótávolságu rakéták korlátozásáról szóló tárgyalásokon.

„az idő szorongat, - mondta a republikánus szenátor, aki szerint a nyugatnémet választások, minden eddiginél nagyobb alkudozóerőt, adtak washingtonnak. épp ezért percy szerint most kell megtenni az amerikai lépést.

percy világosan tudtul adta, hogy nem igazi engedményre gondol, hanem taktikai szempontból tart szükségesnek egy amerikai lépést genfben. erre, magyarázta, azért van szükség, nehogy a szovjetunió propagandaelőnyhöz jusson, s hogy annak elhárítása esetén, világosan ráháruljon a felelősség a nato-rakéták európába telepítéséért,.

a szenátus külügyi bizottságának elnöke emellett az európai antinukleáris mozgalmaktól is fél. „ha minimálisra akarjuk csökkenteni a lakosság ellenállását, amikor a rakéták telepítése a gyakorlatban megkezdődik, - mondja, - az európai közvélemény tulnyomó többségét meg kell győznünk arról, hogy minden követ megmozgattunk a tárgyalásos megoldás érdekében,.

br/th éb

08.17 120383 1252

--

sk0015 4 230 mtik1017

reagan - hazugságdetektor

washington, 1983. március 12. /mti/ - hazugságdetektor vizsgálatnak lehet alávetni a jövőben minden amerikai tisztviselőt, aki azzal gyanusítható, hogy bizalmas információt szivároztatott ki a sajtónak.

reagan amerikai elnök pénteken kiadott utasítása értelmében a jövőben, minden bizalmas értesülésekkel rendelkező hivataltól megkövetelik annak biztosítását, hogy szükség esetén hazugságvizsgáló készüléket alkalmazhasson, és megbüntethesse azokat, akik nem hajlandók alávetni magukat a vizsgálatnak,.

Km

a körmönfont fogalmazás az állami hivatalok „házi szabályainak, olyan módon való átfogalmazását feltételezi, hogy a „polygrafnak, nevezett készülék használata mindenütt lehetővé váljon. eddig a hazugságdetektort csak az amerikai hadügyminisztérium használta.

a drasztikus intézkedés kiterjesztése az egész kormányzatra az olyan „államtitkok, kiszivárgása miatt következett be, közölte az igazságügyminisztérium egy tisztviselője, mint a nimitz repülőgép-anyahajónak és az awacs felderítő repülőgépeknek a libiai határokhoz való átirányítása volt februárban.

br/th éb

08.19 120383 1143

--

sk0016 4 230 mtik1018

japán-amerikai tárgyalások

tokió, 1983. március 12. /mti/ - a szigetországot övező tengeri szállítási utvonalak, illetve térségek közös japán-amerikai védelméről kezdődtek tárgyalások szombaton tokióban. az ezzel kapcsolatos washingtoni követelés előtt még a hajdani miniszterelnök, szuzuki zenko hajolt meg, míg utódja, a jelenlegi kormányfő, nakaszone jaszuhiro a japán általi kötelezettségvállalást még egyértelműbbé tette.

a hivatalos napirend szerint a felek tanulmányozzák az amerikai haditengerészet és a japán önvédelmi erők közös akcióinak tervét - ugymond - rendkívüli helyzet esetére. tokió beleegyezett abba, hogy a szóban forgó közös tevékenység határát az ország partjaitól 1600 kilométerig terjedően huzzák meg. a japán fővárosban ennek kapcsán úgy fogalmaznak, hogy a mostani tárgyalások kiterjednek az ország számára „létfonosságú, tengeri utvonalak védelmére, s ezzel összefüggésben például különböző árukat szállító amerikai hajók „biztosítására, e hajók esetleges „közvetlen védelméről, azonban - tekintettel az alkotmányos korlátokra - nem lehet szó. általánosságban - mint hangoztatják - mindenfajta közös akció előfeltétele, hogy az ne sértse a kollektív védelem tilalmát. az alkotmány ugyanis japán számára kizárólag az egyéni önvédelmet engedélyezi.

mindazonáltal a két ország hadügyminisztériumának képviselői között kezdődött megbeszéléseken számos olyan téma is szerepel, amely kimeríti az egyéni önvédelem fogalmát. ez vonatkozik bizonyos

Km

tengerszorosok blokádjára, amit nakaszone miniszterelnök „rendkívüli helyzet”, idejére szintén vállalt. továbbá - mint megfigyelők rámutatnak - már az is magában hordozza japán háboruba sodródásának veszélyét, hogy az önvédelmi erők tevékenységi körüket az ország közvetlen földrajzi környezetén túlra terjesztik ki.

a tengeri szállítási utvonalak közös védelmének terve washington szovjetellenes stratégiájának jegyében fogant. az egyesült államok valódi célja a csendes-óceáni amerikai erők „tehermentesítésének”, biztosítása arra az esetre, ha a közel- és közép-kelet felé kívánnak húzódni. azaz megfigyelők szerint távolról sem japán védelméről van szó.

pl/th éb

08.26 120383 2185

--

sk0017 4 230 mtik1019

latin-amerikai hírek

lima /peru/, március 12. /pl/ap/ - az újabb jelentések szerint - a négy halott mellett - összesen mintegy 50-100 ember sebesült meg peruban a csütörtöki zavargások során. az országos sztrájk megbénította a főváros és az összes nagyobb város életét.

a cgtp szakszervezeti szövetség úgy tekinti, hogy a sztrájk teljes sikert hozott. egy baloldali ujság szerint 90 százalékos volt a sztrájkban való részvétel. a kormány ugyanakkor kudarcnak minősíti a „szélsőséges agitátoroknak”, tulajdonított akciót. belaunder terry elnök megválasztása óta ez volt a harmadik ilyen nagy méretű országos munkabeszüntetés.

x x x

la paz /bolivia/, 1983. március 12. /afp/ - boliviában jobboldali államcsínykísérletet hiúsítottak meg. mint gustavo sanchez belügyminiszter-helyettes pénteken közölte, a magánvállalkozók szövetsége és parlamenti ellenzékiek csoportja titkos szervezkedést folytatott hernan siles zuazo elnök kormányzatának megdöntésére. a összeesküvők támogatást élveztek a hadsereg bizonyos köreiből is, valamint kapcsolatban álltak külföldi multinacionális vállalatokkal.

x x x

buenos aires /argentina/, 1983. március 12. /reuter/ - az argentin katonai kormányzat úgy döntött, hogy fidel castro kubai elnök és jasszer arafat palesztin vezető megjelenése az ország tévéképernyőin veszélyeztetné a közrendet és a nemzet biztonságát. az állami televízióban ezért a jövőben nem lehet bemutatni a két politikust. bignone argentin elnök egyébként mindkettőjükkel személyesen találkozott az el nem kötelezett országok uj-dehli csúcsertekezletén.

kj éb

08.29 120383 1614

--

sk0018 4 230 mtik1020

dél-libanon, ellenállás

bejrut, 1983. március 12. /mti/ - az izraeli megszálló hadsereg két katonája sebesült meg pénteken, amikor a libanoni nemzeti ellenállás harcosai szidon déli bejáratánál távirányítású akna felhasználásával megtámadtak egy katonai konvojt. a mozgósított izraeli egységek vaktában lövöldözve körülzárták a merénylet színhelyét és mintegy ötven gyanúsítottak őrizetbe vettek. a lövöldözés közben találat érte a libanoni rendőrség gépkocsiját, megsebesítve egy rendőrt.

egy másik dél-libanoni településen egy izraeli járőr katonái agyonlőttek egy libanoni fiatalembert, akit az ellenállási akciókban való részvétellel gyanúsítottak.

a 10. hónapjába lépett izraeli megszállás nem volt képes véget vetni a dél-libanoni fegyveres ellenállásnak, noha ez volt a tavalyi invázió meghirdetett célja.

az izraellel együttműködő szaad haddad őrnagy miliciaparancsnok, akinek rádió- és tv-állomása ellen szerdán bombamerényletet hajtottak végre, közleményben fenyegette meg dél-libanon lakosságát: erőszakos uton vet véget a folytatódó akcióknak. haddad egyúttal elismerte, hogy a dél-libanoniak kilencven százaléka támogatta a palesztin ellenállási mozgalmat.

haddad figyelmeztette az izraeli megszálló hatóságokat, hogy megfelelő óvintézkedések híján a dél-libanoni palesztin menekülttáborokban megismétlődhet a bejruti szabra és satila táborban véghez vitt tavalyi tömegmészárlás.

bz/th éb

08.31 120383 1447

-.-

sk0019 4 230 mtik1021

el nem kötelezettek 2. /1.rész/

uj-delhi, 1983. március 12. /mti/ - a dokumentum gazdasági kérdésekkel foglalkozó része egyértelműen a jelenlegi egyenlőtlen gazdasági rendszert teszi felelőssé a kialakult problémákért a világ gazdaságban. ez, mint a mozgalom állásfoglalása leszögezi, fenyegeti a világ békéjét és biztonságát is. a politikai szabadság és a gazdasági függetlenség elválaszthatatlan egymástól, ezért folytatni kell azokat az intézkedéseket, amelyeket a nemzetközi együttműködés megszilárdítása érdekében foganatosítottak. a jelenlegi gazdasági válság már nem ciklikus jellegű, hanem állandósult, s a fejlődő országok nagyrésztében a háboru óta először csökkent az egy főre jutó jövedelem. a nyersanyagok ára reálértékben fél évszázad óta a legalacsonyabb szintre esett - szögezi le a dokumentum, amely bírálja a fejlett országokat, mert még annyit sem tettek meg a kapcsolatok normalizálása érdekében, amennyit a cancuni értekezleten ígértek. rámutat arra, hogy a fejlődő országok már elviselhetetlen mértékben adósodtak el, s a kereskedelmi bankok által nyújtott hitelek - amelyeket, mint ismeretes, az amerikai kormányzat javasolt - nem tudják pótolni a fejlesztési segélyek elmaradását. ezért a mozgalom sürgeti az adósságok felülvizsgálatát, különösen a legszegényebb országokat illetően. növelni akarja azokat az összegeket, amelyeket a fejlődő országok vehetnek igénybe a nemzetközi valutaalaptól és sürgeti, hogy a fejlődő országok nagyobb arányban juthassanak pénzügyi forrásokhoz. az el nem kötelezettek mozgalma három fontosabb területen sürget ezzel kapcsolatban előrelépést. egyrészt azt hangoztatja, hogy haladéktalan intézkedésekre van szükség az élelmiszer-, az energia, a kereskedelmi és a pénzügyi problémák megoldására. másrészt javasolja, hogy haladéktalanul hívjanak össze nemzetközi tanácskozást - indira gandhinak a megnyitón elhangzott javaslata

Am

értelmében - valamennyi ország részvételével a nemzetközi pénzügyi rendszer felülvizsgálatára, gyakorlatilag a bretton woodsban kialakított és teljességgel csődöt mondott pénzügyi rendszer módosítására. /folyt./

ki/jp éb

08.40 120383 2121

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

el nem kötelezettek 2. /2.rész/

a harmadik javasolt intézkedés világkonferencia összehívása, a mozgalom havannai határozatának megfelelően az új gazdasági rendszer megteremtésére. ezt a tanácskozást az ensz keretei között, két szakaszban kellene megtartani. a lényeges szerkezeti átalakítások megvitatására a második szakaszban kerülne sor, az első szakaszban viszont azokat a kérdéseket lehetne megoldani, amelyek kevésbé ellentmondásosak. az ugynevezett észak-dél tárgyalásokkal kapcsolatban a csúcstalálkozó felhívja a figyelmet, hogy azoknak „a nemzetközi biztonság új koncepciójából, kell kiindulniok. abból, hogy minden országnak megvannak a maga érdekei, s ezeket messzememenően tiszteletben kell tartani. a rendkívül terjedelmes dokumentum számos más kérdést is érint és különösen fontosnak tartja a fejlődő országok egymás közötti gazdasági kapcsolatainak fejlesztését, a többi között a vámszabályok megfelelő enyhítésével. tervbe veszi egy közös tudományos kutató intézet felállítását uj-delhiben. ugyancsak szó van arról, hogy közös intézetet hoznak létre a transznacionális vállalatok tevékenységének tanulmányozására. a dokumentum magába foglalja a gazdasági együttműködésre vonatkozó akcióprogramot a fejlődő országok együttműködésével kapcsolatos megállapításokat és egy nyilatkozatot arról, hogy a fejlődő országoknak közösen kell saját erejükre támaszkodniok. új ösztönzést kell adni az ilyen együttműködésnek - hangoztatja ez a nyilatkozat - az egyenlőség, a kölcsönös előnyök, egymás függetlenségének és szuverenitásának tiszteletben tartása alapján. mint az állásfoglalás megállapítja, politikai szolidaritást kell vállalni azokkal az országokkal, amelyek érvényesíteni akarják jogukat nyersanyagkincseik fölött.

ki/jp éb

08.43 120383 1763

Am

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

tengerjog - kanada, nagy-britannia

ottawa, london, 1983. március 12. /afp/ - kanada nyugtalanságának adott hangot azt követően, hogy az egyesült államok egyoldalúan bejelentette: a partjaihoz tartozó vizeken 200 mérföld kiterjedésben „kizárólagos gazdasági övezetet”, hoz létre.

a kanadai külügyminisztérium közleménye hangoztatja, hogy ez a bejelentés komoly nyugtalanságot váltott ki, de egyelőre nem lehet megállapítani, vajon az egyesült államok milyen mértékben hagyja figyelmen kívül az egyesült államok tengerjogi konvencióját, miután a döntés törvényerőre emelkedik. reagan elnök bejelentése azonban arra enged következtetni, hogy az egyesült államok teljesen elveti a tengerjogi konvenciót - állapítja meg.

mint ismeretes, a konvenciót 120 ország írta alá a múlt esztendő decemberében kingstonban, jamaika fővárosában.

„az egyesült államok egyoldalú döntése nem jelenthet különösebb problémát, - vélekedett pénteken a brit külügyminisztérium szóvivője. nagy-britannia egyetért azzal az elvvel, hogy ha a tengeri határok keresztezik egymást, úgy az egyesült államok és az érintett ország a nemzetközi törvényeknek megfelelően húzza meg a határvonalat.

hg éb

08.54 120383 1197

--

sk0022 4 230 mtik1024

amerikai öncáfolat - taszsz

moszkva, 1983. március 12. /mti/ - az amerikai kormányzat, s elsősorban a pentagon vezetői még saját korábbi állításait is készek meghazudtolni, hogy megkönnyítsék a rekordméretű, 280,5 milliárd dolláros katonai költségvetés elfogadtatását - mutat rá szombati kommentárjában a taszsz.

a hírügynökség felhívja rá a figyelmet, hogy a „szovjet katonai erő”, című amerikai brosúra napokban megjelent második kiadásában az amerikai hadügyminisztérium már 350, sőt egyes helyeken 900 szovjet hadászati bombázóról ír, pedig 1981-ben maga weinberger hadügyminiszter ismerte el, hogy a szovjetunió hadászati erőinek csak 156 nagy hatósugarú bombázója van.

Klu

hogy igazolják a szovjet katonai fölényről szóló reagani állításokat, a pentagon brosúrájának szerzői a b-52 típusú amerikai hadászati bombázók számát ugyanakkor mindössze 241-ben, az összes amerikai hadászati bombázógép számát pedig 370 darabban adják meg. ez is szándékosan meghamisított adat, hiszen már a salt-2 szerződés is 574 darab b-52-es bombázóról írt, s azóta e repülőgépek száma lényegében nem csökkent - mutat rá a kommentár.

fl/th éb

08.57 120383 1160

--

sk0023 4 230 mtik1025

ügyeljünk a tisztaságra /a himaláján is/!

katmandu, 1983 március 12. /dpa-mti- panoráma/- a himalája hóborította csucsai a maguk fenséges mozdulatlanásával ósidőktől fogva hozzátartoznak nepál képéhez. a hinduk szentként tisztelik a hegyet, amely - mint vallják - isteneknek ad otthont. a hír, hogy a világnak e csendes, a forgalomtól távolesőnek hitt részét is környezeti ártalmak fenyegetik elég meglepőnek hangzik.

minden bajok okozója az ember, pontosabban a turista: nyomukat eldobott konzervdobozok és egyéb hulladékok, kiirtott fák, kihunyt tüzek jelzik. az idegenforgalom vagy husz esztendővel ezelőtt fedezte fel és vette fel programjába a himaláját. egyre több hegyi utat szerveznek. az elsőkre azok jelentkeztek, akiket a civilizációtól megkímélt természet romantikája csábított, akiket vonzott a hegymászás, a veszély és a magasság meghódításának öröme. az első csoportokat a hegyeket kiválóan ismerő nepáliak vezették, sok esetben valóban addig járatlan utakon. az utazók pedig jöttek, /egyre többen/, láttak, győztek, fákat vágtak ki, sátrat vertek, tüzet raktak, egyre több szemetet szórtak el, majd hazamentek, és elégedetten mesélték semmihez sem hasonlítható élményeiket.

hamarosan kiderült, milyen remek üzleti lehetőséget rejt a himalája. idegenforgalmi központok épültek ki. manapság a kalandra vágyó, legalábbis középosztálybeli turisták már nem maguk apritek a tűzifát, sátrat sem vernek: ellátásukról /és a környezetrombolásról/ nagyüzemi eszközökkel gondoskodnak az idegenforgalmi irodák. a nepáli fővárosban nemrégiben a himalája ökológiai jövőjéről megrendezett tanácskozáson tudósok állapították meg, hogy az új erdőtelepítések egyszerűen nem képesek lépést tartani a faállomány pusztításával, s a kár hamarosan helyrehozhatatlan lesz.

Klu

a félelmek és aggodalmak megfogalmazásán kívül sokat a tanácskozás résztvevői nem tehetnek. felszólítják ugyan az utazási társaságokat, hogy az erdők kiméltése érdekében gondoskodjanak más tüzelőanyagról, és minden eszközzel óvják a természetet, de a sikerben maguk sem bíznak. ütköznek ugyanis az érdekek: a turista - a pénzéért - mindenből ki akarja venni a részét, és nemigen törődik a jövővel. az utazási iroda szeretné viszontlátni fizetővendégeit, s ezért mindent megad / a természet rovására/. a helyieket, a nepáliakat pedig a jó kereseti lehetőség valósággal korrumpálta: a szent hegy iránti érdeklődés számukra állást, megélhetést jelent, s ez ebben a rendkívül szegény országban nem csekélység.

sj
09.00 120383 2514

-. -

sk0024 4 230 mtik1026

a nemek szerepcseréje néhány amerikai filmben /1.rész/.

1983. március 12. /mti-panoráma/ - alaposan megváltozott az amerikaiak „hozzáállása”, a szexuális kérdésekhez - legalábbis ezen a véleményen van számos amerikai szexuálpszichológus és filmkritikus sydney pollack legújabb filmje az „aranyoskám”, látán. a film, amely egyébként a 33. berlinálé nyitófilmje volt nagy közönségsikert aratva, csupán amerikában tavaly december óta csaknem 81 millió dolláros bevételt hozott a gyártó cég konyhájára.

annak idején, amikor tony curtis és jack lemmon női ruhát öltött a van aki, forrón szereti című filmben - 1959-et irtunk - számos néző még fanyalogva fogadta ezt a fordulatot. huszegynéhány évvel később azonban már dustin hoffman a „kramer kontra kramer”, férj-hőse „nyugodt lelkiismerettel”, alakíthat nőt az „aranyoskám”, -ban.

a filmben, melynek eredeti címe tootsie /dorothy beceneve/ hoffman egy állástalan new york-i színészt alakít, aki kénytelen női ruhába öltözni, hogy megkapja az egyik televíziós sorozat főszerepét. ilymódon michael dorsey /hoffman/ dorothy néven egyik napról a másikra televíziós sztárrá nővi ki magát. ugyanakkor ez a kénytelen-kelletlen vállalt szerepkör számos szakmai és lelki-érzelmi problémát is okoz számára.

sydney pollack szerint valószínű, hogy az „aranyoskám”, bemutatása röpké husz évvel ezelőtt még botrányba fulladt volna. a feminista gondolatok azonban olyan agresszivitással özönlöttek el amerikát, hogy az emberek szinte rákényszerültek: vizsgálják felül a

km

nemek közötti merev határokat - vélekedett pollack. szerinte manapság már nem olyan könnyű megvonni a nemek közötti „demarkációs vonalat”,.

még egy olyan világsztár számára is mint dustin hoffman a közönségreakálást illetően némi kockázattal jár egy női szerep elvállalása. ezért siet is leszögezni minden alkalommal, hogy még egyetlen eddigi szerepe sem kavarta fel őt ennyire érzelmileg, mint dorothy figurája, és hogy ezzel személyiségének mindeddig ismeretlen vonásai törtek felszínre. az igazság az, hogy az utóbbi időben több, az ugynevezett nagyközönségnek szánt film is a nemek közötti szerepcsere témájához nyult, ahhoz a kérdéshez, amely olyan hosszú időn át tabunak számított. /európában talán eduardo molinaro „örült nők ketrece”, jelentett e téren frontátörést. hirtlik, hogy elkészült a film második része, és esetleg további folytatások is várhatók. /folyt./

ps pd

09.01 120383 2435

-. -

sk0025 4 230 mtik1027

a nemek szerepcseréje 2. rész.

hoffman persze nem áll egyedül.... „beállt a sorba”, julie andrews is, aki a victor/victoria című filmben kabarénekesnőt játszik. ő viszont mint nő nem kap szerepet, és ezért kényszerül arra, hogy nőimitátorként fellépő férfinak adja ki magát.

még nincs vége a listának: barbra streisand következő filmjében a „yentle”, -ben egy kelet-európai zsidó lányt alakít, aki csak úgy tudja talmud-tanulmányait folytatni, ha fiúnak adja ki magát. ami pedig a „kék laguna”, brooke shieldsét illeti, egy fiatal lányról szóló filmet forgat, aki csak akkor vehet részt a szaharai autósversenyben, ha „fiusítja”, magát.

mi lehet a fentebb ecsetelt filmes jelenség lelki-társadalmi háttere?

amíg michael dorsey-nak, az „aranyoskám”, állástalan színészének számos gondja-problémája van az életben, önző, sőt tulzottan hű is, a filmbeli dorothy energikus, szolgálatkész, és rendkívül érzékenyen reagál mások problémáira. mint a film egyik értő kritikusa fogalmazta, az „aranyoskám”, lényege végsősőron az, hogy michael nemcsak intelligensebb, amikor dorothyvá vedlik át,

km

1983.03.12.

hanem egy kicsit emberségesebb is társaival...ki kell bujnia
bőréből, hogy jobban figyeljen környezetére, másokra, kiszolgáltatva
kell lennie ahhoz, hogy megvalósítsa társadalmi szerepét,
emberi-közösségi küldetését. a film végén hoffman ezt meg is
fogalmazza; leveti álarcát és közli partnerjével, akivel egyébként a
forgatás során jó „barátnők”, lettek és akibe michael titkon
szerelemes lett / a színésznőt jessica lange alakítja/: „jobb ember
voltam, amikor nő voltam,,.

pogonyi lajos /mti-panoráma/

ps pd

09.02 120383 1647

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

spanyol hadügyminiszter

madrid, 1983. március 12. /taszsz/ - narcis serra spanyol
hadügyminiszter nem vesz részt a nato nukleáris tervezőcsoportjának
március 21-23-ra kitűzött ülésén.

az efe spanyol hírnökök jelentése szerint a döntés oka az,
hogy az új kormány egészen addig befagyasztja az észak-atlanti
szerződés katonai szervezetébe való integrálódás folyamatát, míg
népszavazást nem tartanak az ország nato-tagságáról.

hg hf éb

09.08 120383 0465

Kem

-.-

1983.03.12.

sk0027 4 230 mtik1029

kgst - tudományos műszaki bizottság

havanna, 1983. március 12. /mti/ - jegyzőkönyv aláírásával
pénteken havannában befejeződött a kgst tudományos-műszaki
együttműködési bizottságának 28. ülése. a tanácskozáson részt vett
magyar delegációt szekér gyula, az országos műszaki fejlesztési
bizottság elnöke vezette.

a tanácskozáson a tagországok képviselői többek között
megvitatták annak a közös programnak a végrehajtását, amelynek célja
a tudomány és a technika gyorsütemű fejlesztése a kubai
köztársaságban.

a küldöttségek vezetőit pénteken fogadta raul castro ruz, a
kubai minisztertanács elnökének első helyettese.

pénteken szekér gyula és wilfredo torres, a kubai tudományos
akadémia elnöke egyezményt írt alá a két ország atomenergia
bizottsága közötti együttműködésről. a megegyezés értelmében
magyarország segítséget nyújt kubának az atomenergetikai kutatási és
fejlesztési munkákhoz szükséges kísérleti berendezés
létrehozásában.

go/th éb

09.47 120383 0984

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

usa - kelet-ázsia

washington, 1983. március 12. /mti-reuter/ - az állítólag
„növekvő szovjet, észak-koreai és vietnami veszéllyel,, indokolta
az amerikai kormányzat azt az előterjesztését, amely a kelet-ázsiai
és csendes-óceáni országoknak nyújtandó katonai és gazdasági
támogatás fokozását irányozza elő.

paul wolfowitznak, a külügyminisztérium területileg illetékes
államtitkárának a közlése szerint az idei 689 milliőről 722 millió
dollárra növekedne az ilyen célra szánt összeg az októberben kezdődő
új pénzügyi évben. a segítség zömét dél-korea, indonézia, a
fülöp-szigetek és thaiföld kapná.

Kem

Lényegesen kisebb arányban részesednének a támogatásból olyan országok, mint malaysia és burma. a csendes-óceáni fidzsi-szigetek és tonga is szerepel a listán.

kj éb

10.09 120383 0799

--

sk0029 4 300 mtik1031

usa - izrael - libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 12. /mti/ - elie szalem libanoni és jichak samir izraeli külügyminiszter egyidejű washingtoni látogatása ismét bizakodással tölti el a csapatkivonási tárgyalások kudarca miatt aggódo bejruti vezető köröket. derűlátásukat erősítette caspar weinberger amerikai hadügyminiszter üzenete, amelyben biztosította amin gemajel államfőt, hogy „reagan elnök eltökélten támogatja libanont függetlenségének és szuverenitásának visszanyerésében,..

az asz-szafir című bejruti lap értesülése szerint az egyesült államok egy átfogó kiűritési terv keretében az izraeli megszálló csapatok és a szíriai békefenntartó erők egyidejű, részleges visszavonását kívánja elérni a keleti és délkeleti hegyvonulat térségében, valamint a tengerpart mentén. a bejruti kormány korábban elvetette a részleges kiűrités gondolatát azzal az indokkal, hogy a pusztító csapatszétválasztás az idegen katonai jelenlét állandósításához, az ország tartós feldarabolásához vezethet.

az al-amal című falangista lap tudni véli, hogy george shultz amerikai külügyminiszter személyesen fogja ellenőrizni a vezetésével folytatott washingtoni tárgyalásoktól remélt megállapodások végrehajtását.

bejruti értesülések szerint szó van arról is, hogy a libanoni kormány „nagyon rövid időn belül„ hivatalos tárgyalásokat kezd szíriával és a palesztinai felszabadítási szervezettel a libanonban tartózkodó szíriai és palesztin erők kivonásának módjairól. az asz-szuhufija hírügynökség már egy szíriai-libanoni vegyesbizottság küszöbön álló felállításáról is beszámol.

bz/th éb

10.27 120383 1656

K/ku

--

sk0030 4 230 mtik1032

két rövid hír

molnyija-3

moszkva, 1983. március 12. /taszsz/ -- újabb molnyija-3 távközlési műholdat bocsájtottak fel a szovjetunióban. a molnyija-3 célja a távolsági telefon- és rádióösszeköttetés biztosítása, valamint a szovjet központi televízió adásainak közvetítése az orbita és a nemzetközi együttműködési rendszer állomásaira.

indonézia - földrengés

dzsakarta, 1983. március 12. /upi/ -- a richter skálán mért 6,6 fok erősségű földrengés rázta meg szombaton az indonéziához tartozó maluku szigeteket - közölte az indonéz meteorológiai intézet. a földrengés csaknem egy percig tartott, epicentruma a szigetek tartományi fővárosától, ambon-tól 56 kilométerre dél-nyugatra volt. áldozatokról nem érkezett jelentés.

at éb

10.33 120383 0765

--

sk0031 4 230 mtik1033

reagani politika - arbeiter zeitung

bécs, 1983. március 12. /mti/ - az osztrák sajtóban mind gyakrabban tükröződik az amerikai külpolitikai döntésekkel kapcsolatos elégedetlenség, a reagani diplomácia formájának és tartalmának egyre nyitabb bírálata. szombaton a szocialista párti „arbeiter zeitung„ helyezte nagytűveg alá a washingtoni külpolitikát, amikor megállapította: reagan elnök minden jel szerint erősebbnek érzi magát vasárnap óta, a tengeren túl már is érződnek a nyugatnémet választások eredményének hatásai. nem kell többé számolnia az enyhülést támogató nszk-val, a legerősebb nato-szövetségesek immáron felzárkóztak washington fegyverkezési programja mögé.

az sem véletlen - olvasható a bécsi lap hirmagyarázatában -, hogy közvetlenül az nszk-beli választások után reagan elnök harcias beszédében minden korábbinál hevesebb kirohanást intézett a szovjetunió ellen, s egyidejűleg támadást indított a fegyverkezési programját ellenző belső erők ellen is. a helyzet ugyanis úgy fest,

K/ku

hogy amilyen mértékben teret nyer a reagani militiarista- és hideg-háborus politika külföldön, olyan mértékben növekszik a vele szembeni ellenállás belföldön. sem a képviselőház, sem pedig a szenátus nem úgy táncol mostanában, ahogy a fehér ház ura azt szeretné. a nyugatnémet választások közvetlen eredménye mindenesetre oda vezetett - vonja le végső következtetését a bécsi lap kommentátora -, hogy egyre zsugorodnak az esélyei a genfi szovjet-amerikai tárgyalások sikeres befejezésének. úgy tűnik, hogy reagan egyre kevésbé veszi komolyan a tárgyalásokat, helyette meghirdette a „kommunizmus elleni kereszteshadjáratot”, - többek között latin-amerikában is.

sz/th éb

11.15 120383 1707

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

grenada

havanna, 1983. március 12. /taszsz/ - ünnepi diszbe öltözött a grenadai főváros, saint george, s: a karib-tengeri szigetország népe március 13-án ünnepeli nemzeti ünnepét - a forradalom napját.

négy esztendővel ezelőtt maurice bishopnak, a népi forradalmi kormány jelenlegi miniszterelnökének vezetésével a new jewel mozgalom megdöntötte az amerikai-angol monopóliumok szolgálatában álló eric gairy dikátor rendszerét. a népi kormány kizsákmányolástól mentes, igazságos társadalom felépítését tűzte ki legfontosabb céljául.

sem washington durva fenyegetései, sem az egyesült államok haditengerészetének a grenadai partok közelében rendezett hadgyakorlatai nem tudták megfélemlíteni a szigetország népét.

a grenadaiak jelentős eredményeket értek el a régi rendszertől örökölt gazdasági nehézségek felszámolása terén. annak ellenére, hogy grenada legfontosabb kiviteli cikkeinek - a szerecsendiónak, a kakaónak és a banánnak - ára csökkent, s, hogy az egyesült államok diszkriminatív intézkedéseket hozott az országba látogató amerikai turisták számának csökkentése érdekében, a gazdasági fejlődés üteme az elmúlt évben 5,5 százalékkal emelkedett, a munkanélküliek száma pedig gyors ütemben csökkent.

grenada gazdasági, műszaki és kulturális együttműködése a szovjetunióval, kubával és más szocialista országokkal erőteljesen fejlődik.

hg éb

11.20 120383 1392

-.-

sk0033 4 230 mtik1035

francia lapok a magyar filmművészetéről

párizs, 1983. március 12. /mti/ - a magyar filmekről az utóbbi hetekben a szokásosnál több szó esik a francia sajtóban. a le monde és a le figaro a közelmúltban részletes tudósításokban számolt be a budapesten rendezett filmfesztiválról, amelynek során a külföldi újságírók megtekinthették az elmúlt év magyar filmtermését. mindkét lap tudósítói nagy elismeréssel írtak a magyar filmek magas művészi színvonaláról, s a le monde hangsúlyozta, hogy a magyar filmművészet a világ élvonalába tartozik.

e hét végén a revolution című hetilap két cikket is közöl a magyar filmekről, budapesten járt munkatársai tollából. a két újságíró hosszú cikkekben, amelyek összesen hat újságoldalt töltenek meg, s amelyeket a magyar filmek egyes jeleneteiről készített fényképek illusztrálnak, részletesen beszámol magyarországi tapasztalatairól, ismerteti a budapesten látott filmeket, s a magyar filmgyártás szervezetét is. a cikkírók a magyar filmművészet érdemét elsősorban abban látják, hogy bátran nyúl hozzá a kényes társadalmi problémákhoz és magas művészi színvonalon veti fel az emberi kapcsolatok kérdéseit. az egyik cikkíró rámutat: - a legtöbb felvetett probléma általános érvényű, az emberi kapcsolatok világszerte jelentkező válságát tükrözi, éppen ezért a francia közönségnek is jobban meg kellene ismerni ezeket a filmeket.

ds/th éb

11.46 120383 1401

-.-

sk0034 4 230 mtik1036

nicaraguai küldöttség hanoiban

hanoi, 1983. március 12. /mti/ - daniel ortega parancsnok vezetésével nicaraguai párt és állami küldöttség érkezett szombaton hanoiba. a delegáció vezetőjét államfőnek kijáró tiszteletadással fogadták a vietnami fővárosban, majd a két küldöttség megkezdte tárgyalásait. a szombati nhan dan vezércikkben méltatta a nicaraguai nép küzdelmét az amerikai újgyarmatosítók ellen, aláhuzva a közös célokért folyó harc összehangolásának szükségességét. a lap reményét fejezte ki, hogy a tanácskozások tovább mélyítik a két forradalmi nép barátságát, együttműködését.

dp/th éb

11.57 120383 0621

-.-

sk0035 4 230 mtik1037

franciaország - választási kampány

dobsa jános, az mti tudósítója írja:

párizs, 1983. március 12. /mti/ - pénteken este az utolsó gyűlésekkel véget ért franciaországban a választási kampány s vasárnap már az urnákhoz járulnak a szavazók azokban a helységeken, ahol a községtanácsi választások első fordulójában egyik lista sem szerezte meg az abszolút többséget. a második fordulóban már a viszonylagos többség is elegendő, de a legtöbb nagyobb városban már csak két lista vesz részt a küzdelemben, a baloldal és a jobboldal listái.

a figyelem most elsősorban a nagyobb városok felé fordul: párizs két kerületében, lyonban, marseille-ben, továbbá 68 más nagyobb városban kerül sor vasárnap második fordulóra. a hat évvel ezelőtt tartott községtanácsi választásokon a baloldal hatvanegy 30.000 lakosnál nagyobb várost hódított el a jobboldaltól, most a jobboldal a választás első fordulójában 16 várost hódított vissza. a vasárnapi forduló eredményei fogják megmutatni, sikerül-e a jobboldalnak kiszélesíteni sikerét, vagy pedig a baloldal korlátozni tudja veszteségeit.

a baloldali pártok e héten további erőfeszítéseket tettek választóik mozgósítására, mert az első forduló tapasztalatai azt mutatták, hogy a tartózkodók - különösen a nagyobb városokban -

Ken

főleg azok közül kerültek ki, akik korábban a baloldalra szavaztak. a baloldali pártok a hét elején közös felhívásban szólították fel választóikat: minden más megfontolást félretéve egységesen támogassák a baloldal közös listáit s torlaszolják el a jobboldal további előretörésének útját.

a l, humanité szombati vezércikkében rámutat: bár a községtanácsi választáson nem franciaország politikájáról döntenek, nyilvánvaló, hogy a helyi választásoknak politikai jelentőségük is van. ha a jobboldalnak sikerül kiszélesíteni az első fordulóban elért sikerét, akkor nagyobb lehetősége lesz arra, hogy helyi szinten hátráltassa és gáncsolja a kormány politikáját. - a jobboldalt csak a revans vágya fűti, - a nemzeti érdekeket nem tartja szem előtt, szeretné kieroszakolni a parlamenti választások korábbi megtartását s a gazdasági helyzet rosszabbodására számít, hogy azt ugródeszkeként használhassa fel a hatalomba való visszatéréshez. meg kell akadályozni ezt a törekvését s ezért kell a baloldal híveinek tömegesen az urnákhoz járulniuk és a baloldali egységlistákra szavazniuk.

ds/zh éb

12.34 120383 2392

-.-

sk0036 4 230 mtik1038

lengyel mezőgazdaság /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. március 12. /mti/ - lengyelországban a tavalyihoz képest valamivel jobb körülmények között kezdődtek meg a tavaszi mezőgazdasági munkák, de a termelő eszközökkel való ellátás az idén sem teljesen kielégítő.

a traktoroknak csak 80 százaléka üzemképes, a fennmaradó husz százalék különböző alkatrészek hiánya miatt nem használható. egy varsóban közzétett hivatalos jelentés szerint egyedül gumiabroncs-hiány miatt a vontató gépek tiz százaléka üzemképtelen, vagyis annyi, amennyit /50 ezer darab/ egy teljes évben állít elő a varsó közelében lévő ursus mezőgazdasági gépgyár. összességében a szükségesnél mintegy 3 millió darabbal kevesebb gumiabroncs és 200 ezerrel kevesebb akkumulátor áll a gazdaságok rendelkezésére.

Ken

ugyanakkor viszont - mint a varsói televízióban elhangzott - van elég vetőmag és palánta, továbbá a műtrágya-ellátás is lényegesen jobbnak ígérkezik, mint tavaly.

ugyancsak a varsói televízióban jerzy wojtecki mezőgazdasági és élelmiszer-gazdasági miniszter úgy értékelte a helyzetet, hogy a gépellátás terén javulás állt be az előző két évhez képest, de hiányoznak olyan egyszerű eszközök, kéziszerszámok, mint a vödör, a villa, a kapa, az ipar adós maradt mintegy fél millió darab ekevel is. wojtecki hangsúlyozta, hogy az országos üzemanyag-problémák ellenére a mezőgazdaság számára mindenféleképpen biztosítani fogják a megfelelő mennyiségű dízel-olajat.

a miniszter a tejfelvásárlást jónak, a húsfelvásárlást kielégítőnek nevezte, megjegyezve, hogy a gabona felvásárlásában továbbra is nagy a lemaradás. /a legutóbbi hivatalos adat szerint a tavalyi termésből a tervezett 5,5 millió tonna helyett eddig csak mintegy 3,4 millió tonna jutott el az állami magtárakba/. wojtecki felhívta az illetékes gazdasági vezetőket, hogy igyekezzenek fokozni a gabona felvásárlást, de csak ott, ahol ez nem megy az állattenyésztés rovására. /folyt./

kn/th éb

12.36 120383 2004

--

sk0037 4 230 mtik1039

Lengyel mezőgazdaság /2.rész/

tekintettel arra, hogy a közös és az egyéni gazdaságok az idei várható gabonatermésnek csak 35 százalékára kötöttek eddig szerződést az állammal, a miniszter június végéig meghosszabbította a gabonaeladási szerződések megkötésének határidejét.

a gazdálkodók körében nagy nyugtalanságot keltő híresztelések cáfolataként wojtecki a televízióban határozottan kijelentette, hogy az idén semmiképpen sem várható a földadó megváltoztatása, vagyis emelése.

a mezőgazdasági vonatkozású hírek közé tartozik, hogy tavaly október /vagyis az idevágó törvény elfogadása/ óta a bíróságok csaknem 8000 mezőgazdasági munkahelyi szakszervezetet jegyeztek be. ilyenek alakítására a törvény értelmében a munkaviszonyban álló mezőgazdasági dolgozók, tehát az állami gazdaságok alkalmazottai és

Kun

a termelőszövetkezetek tagjai jogosultak. az egyéni gazdálkodók társadalmi-szakmai érdekeit a gazdakörök hivatottak képviselni, amelyekből eddig több mint tizezret vettek hivatalos nyilvántartásba.

kn /th éb

12.41 120383 1046

--

sk0038 4 230 mtik1040

nkomo

harare, zimbabwe, 1983. március 12. /upi/ -- brit kormánytisztviselők közölték a kedden botswana-ba menekült joshua nkomoval, a zimbabwei hazafias front elnökével, hogy lehetőleg ne utazzon londonba - jelentették hivatalos források.

megfigyelők szerint nagy britannia szeretné elkerülni, hogy nkomo esetleges londoni útja miatt kapcsolata megromoljon zimbabwe-vel.

at éb

12.43 120383 0405

--

sk0039 4 230 mtik1041

olaszország - békeharcosok

róma, 1983. március 12. /taszsz/ - az olasz kommunista párt szicíliai tartományi pártbizottsága szombaton határozottan elítélte az új típusú amerikai közép-hatóstávolságu atomrakéták olaszországba tervezett telepítése ellen tiltkozó 15 békeharcos comisoban történt letartóztatását.

az amerikai rakéták számára comisoban építik a legnagyobb nyugat-európai támaszpontot.

Kun

a comisói békeharcosok szabadonbocsátását követeli a legnagyobb olasz szakszervezet, a cgil helyi szervezete, az olasz kommunista ifjúsági szövetség és több más társadalmi szervezet. a letartóztatottak börtöne előtt szombaton olasz és külföldi békeharcosok tüntettek.

a baloldali pártok parlamenti csoportja felhívást intézett a kormányhoz, követelve a comisói támaszpont építésének leállítását. nyilatkozatukban a képviselők felszólították a kormányt, hogy az amerikai rakéták telepítésének kérdését terjessze a parlament elé.

hg éb

12.46 120383 0971

--

sk0040 4 300 mtik1042

usa - izrael - libanon 2.

bejrút, 1983. március 12. /mti/ - amin gemajel libanoni államfő különmegbízottjaként és reagan amerikai elnökhöz intézett üzenetével szombaton washingtonba utazott szaeb szalam volt miniszterelnök, a szunnita mohamedán vallási közösség tekintélyes vezetője, aki elie szalem külügyminiszter látogatásával párhuzamosan teljesíti a libanoni rendezést szolgáló küldetését. megbízatása bejrúti megfigyelők szerint - annak demonstrálására hivatott, hogy a keresztény-falangista elnök politikája élvezzi az izraeli agresszió következtében meggyengült mohamedán közösség támogatását.

ugyanazzal a géppel repült washingtonba a szalem külügyminiszterhez csatlakozó libanoni küldöttség is.

safik el-vazzan libanoni miniszterelnök szombaton kijelentette, hogy kormánya kategorikusan ellenzi a külföldi erők részleges kivonását, majd hozzátette, hogy nem lesz hármas amerikai-izraeli-libanoni külügyminiszteri találkozó washingtonban.

bz/th fn

14.00 120383 0994

fi

--

sk0041 4 230 mtik1043

el nem kötelezettek - 2

uj-delhi, 1983. március 12. /mti/ - indira gandhi záróbeszédével ért véget szombaton a koradélutáni órákban uj-delhiben az el nem kötelezett államok vii. csúcsertekezlete. a befejező tanácskozáson számos küldöttség vezetője szólt nagy elismeréssel arról a munkáról, amelyet az indiai kormányfő a találkozó sikere érdekében fejtett ki.

indira gandhi szombaton sajtóertekezletet is tartott a tanácskozás befejezte alkalmából. kijelentette a többi között, hogy az el nem kötelezettek mozgalma változatlanul abba az irányba halad, amelyet a mozgalom megalakulásakor kijelölt a maga számára: küzd az államok szabadságáért, függetlenségéért, egyenjogúságáért és a békéért, a leszerelésért. a kormányfő szembeszállt azokkal a nézetekkel, amelyek szerint - az uj-delhiben elfogadott határozat egyes megállapításai nyomán - a mozgalom radikalizálódott, s kijelentette: a mozgalom minden egyes nemzetközi eseményt, fejleményt a maga szempontjából ítél meg, annak megfelelően alakítja ki konkrét állásfoglalását.

egy kérdésre válaszolva indira gandhi szólt a csúcstalálkozó afganisztánnal kapcsolatos megállapításairól. kijelentette: most sokan nagy hangon beszélnek afganisztánról, de közülük vajmi kevesen emelték fel hangjukat annak idején, amikor vietnamban véres háboru dult. mint mondotta, bár nem helyesli idegen csapatok jelenlétét, ha egy kis ország, amelynek vezetése úgy érzi, hogy veszély fenyegeti, más országtól kér segítséget, az teljességgel saját belügye. „ki ne tudná, hogy a világ más térségeiben hány esetben kerül sor külső beavatkozásra, választott vezetők erőszakos, külső indítéku elmozdítására - mondotta.

az mti tudósítójának kérdésére válaszolva indira gandhi elmondotta, nem tervezi, hogy körutat tesz más országokban a csucskonferencia álláspontjának ismertetésére. a mozgalom azonban javasolja, hogy minél több állam- és kormányfő vegyen részt az ensz-közgyűlés következő ülészakán. ez alkalmas hely és időpont lenne arra, hogy a legmagasabb szinten folytassanak megbeszéléseket azokról a kérdésekről, amelyeket a mostani csucstalálkozó felvetett.

ki/hi fn

15.13 120383 2139

fi

--

sk0042 4 230 mtik1044

spanyol-portugál tengeri incidens

Lisszabon, 1983. március 12. /taszsz/ - egy portugál járőrhajó tüzet nyitott egy spanyol halászbárkára, amely a portugál területi vizeken halászott. a spanyol hajó legénységének egyik tagja súlyosan megsebesült.

az incidens annak a következménye, hogy a két ország hosszadalmas tárgyalások után sem tudott megállapodni egyes partmenti vízterületek halászati jogának rendezéséről, sőt jelenleg sem folynak tárgyalások a kérdéssel.

kzs fn

15.25 120383 0498

--

sk0043 4 230 mtik1045

salvador - elutasítás

san salvador, 1983. március 12. /mti-ips/ - a salvadori hadsereg pénteken ismét elutasította a párbeszédet a forradalmi ellenzékkel, és elvetette a costa rica-i kormány közvetítési javaslatát is. guillermo garcia hadügyminiszter kijelentette: az utolsó lehetőség, amit a gerilláknak adnak, hogy induljanak a decemberre kitűzött választáson.

a hadügyminiszter környezetéhez tartozó egyik magas rangú katonatiszt ugyanakkor cinikusan kijelentette, hogy „most az isten és az ördög is velünk van,, amivel ii. jános pápa látogatására és reagan amerikai elnöknek a salvadori rendszer melletti elkötelezettségét hangsúlyozó csütörtöki beszédére utalt.

alberto monge costa ricai elnök a hét elején ajánlotta fel kormánya nevében a közvetítést a salvadori hatóságok és a felkelők közt. ugyancsak a héten hangzott el az amerikai külügyminisztérium szóvivője szájából az első amerikai felhívás arra nézve, hogy a salvadori kormány kezdjen tárgyalásokat a forradalmi ellenzékkel - legalábbis a választásokon való részvételről.

ta fn

15.31 120383 1082

fi

--

sk0044 4 230 mtik1046

olasz bizalmi szavazás

róma, 1983. március 12. /afp/taszsz/ - az olasz kormány pénteken ismét a bizalmi szavazás kényszereszközéhez folyamodott a képviselőházban egy gazdasági döntése elfogadtatása céljából.

a képviselők végül is 316:214 arányban bizalmat szavaztak fanfani kormányának a mozgó bérskála módosításáról szóló törvénytervezettel kapcsolatban, majd elfogadták magát a törvénytervezetet is, amely csökkenteni szándékszik a béremelések ütemét az inflációhoz képest. a tervezet a továbbiakban a szenátus elé kerül végső jóváhagyásra.

az olasz sajtó az ismétlődő bizalmi szavazásokban a kormány gyengeségének nyílt bizonyítékát látja.

sas ta fn

15.50 120383 0683

--

sk0045 4 230 mtik1047

rowny

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 12. /mti/ - az amerikai szenátus külügyi bizottsága vezetőinek és a külügyminisztérium képviselőinek rendkívüli találkozásán megvitatták, hogy miképpen kerüljék el a kormányzat és a kongresszus közötti újabb surlódásokat. ezek tárgya egy belső munkaokmány, amelyet edward rowny, a genfi amerikai hadászati tárgyalóküldöttség vezetője készített kenneth adelmannak, a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal kinevezett igazgatójának.

rowny ebben állítólag arról panaszkodik, hogy beosztottjai közül többen „tulságosan engedékenyek,, a tárgyalópartnerral szemben. a genfben tartózkodó rowny pénteken nyilatkozatban tiltakozott e belső munkaokmány szellőztetése ellen.

a the washington post szombati hirelemzése szerint „a közzététel esetleg nagy hatást gyakorolhat; hivatkozási alapot szolgáltat az azoknak, akik amúgy is bírálják a kormányt, amiért nem mutatkozik érdeklődés a fegyverzetkorlátozási megállapodás megkötésében,,.

fi

a pénteki külügyi tanácskozáson paul tsongas szenátor, valamint az amerikai leszerelési politika más bírálói figyelmeztették a kormányzat képviselőit, köztük a pentagon megbízottját: az okmány, amelyben rowny ,,legalább 15-20 nevet említ,, tovább növeli az ellenállást kenneth adelman kinevezésével szemben. a kinevezést, mint jelentették, a szenátus külügyi bizottsága nem hagyta jóvá, s a végső döntés a szenátus teljes plénumára vár.

br/hi fn

16.29 120383 1497

--

sk0046 4 230 mtik1048

bajbakov

addisz abeba, 1983. március 12. /mti/taszsz/ - szombaton befejezte etiópiái munkalátogatását nyikolaj bajbakov, az szkp kb tagja, minisztereelnök-helyettes, a szovjetunió állami tervbizottságának elnöke.

Látogatása idején tárgyalt mengisztu hailé mariam államfővel is, s megvitatta a közelmúltban kidolgozott etióp tízéves gazdaság- és társadalomfejlesztési tervhez való szovjet hozzájárulás kérdéseit.

nyikolaj bajbakov az elutazása előtti nyilatkozatában leszögezte: a szovjetunió a jövőben is minden segítséget megad etiópiának a népgazdaság fellendítéséhez, a szocialista társadalom szilárd alapjainak lerakásához.

ta fn

17.05 120383 0666

fi

--

sk0047 4 230 mtik1049

közel-keleti hírek

bejrút, 1983. március 12. /taszsz/ - az egyesült államok növelni kívánja libanonban állomásozó csapatai létszámát - derül ki az amerikai csapatok ottani parancsnokának sajtótájékoztatójából. a nemzetközi erőik keretében jelenleg 1200 amerikai tengerészgyalogos van libanonban. számukat feltehetőleg 4-5 ezerre emelik a közeljövőben.

tel-aviv, 1983. március 12. /upi/afp/ - palesztin tüntetők szombaton megdobálták carter volt amerikai elnök gépkocsioszlopát a megszállt ciszjordániában. az exelnök látogatása tiltakozások sorozatát váltotta ki az egész megszállt területen. a helyi palesztin arab lakosság carter személyében a camp david-i alku ellen tüntetett, amely elvetette az önálló palesztin állam lehetőségét. a megmozdulások során halhulban, illetve jeruzsálem óvárosában izraeli katonák szombaton megsebesítettek két arab fiatalt.

ta fn

18.09 120383 0891

--

sk0048 4 230 mtik1050 /táj/

antonov - bolgár jogászsövetség

szófia, 1983. március 12. /mti/ - az egész világ jogászaival, mindenekelőtt az olasz jogászokhoz fordult szombati felhívásában a bolgár jogászok szövetsége az ártatlanul fogva tartott és beteg bolgár állampolgár, szergej antonov kiszabadítása érdekében.

a bolgár jogászsövetség nyilatkozatában aggodalmát fejezi ki antonov megromlott egészségi állapota miatt, egyszersmind pedig hangot ad féltelmének is, hogy szergej antonovra a római börtönben megengedhetetlen eszközökkel és módszerekkel hatni próbálnak.

a nyilatkozat emlékeztet rá: az antonov ellen felhozott képtelen vádat, a pápa elleni merényletben való bűnrészesség vádját kizárólag a merénylő, ali agca vallomására alapozzák, amelyet a négyhónapos vizsgálat nemhogy nem erősített meg, hanem egyértelműen meg is cáfolt.

ék/hi fn

18.21 120383 0852

fi

--

sk0049 4 300 mtik1051

ítélet

berlin, 1983. március 12. /adn/ - a berlini katonai bíróság pénteken kémkedésért kilenc évi szabadságvesztésre ítelt egy nyugatnémet állampolgárt. az ítélet indoklása szerint wolfgang bernier hosszú éveken át kémtevékenységet folytatott az nszk egyik titkos ügynöksége számára.

berniert katonai hirszerzésre képezték ki; elsősorban a szárazföldi védelem helyzetéről gyűjtött értesüléseket.

sg fn

18.32 120383 0431

--

sk0050 4 230 mtik1052

szibériai olaj

moszkva, 1983. március 12. /taszsz/ - a szovjetunióban szombaton üzembe helyezték azt a 3100 kilométer hosszúságú kőolajvezetékét, amely a nyugat-szibériai szurgutot a szovjet közép-ázsiaiban fekvő csimkent várossal köti össze.

az olajat csimkentben fogják feldolgozni egy építésének befejezéséhez közeledő üzemben. a vezeték kettős hasznót hoz; jelentősen csökken majd a kőolaj szállítási költsége, és kielégíthető lesz a gyorsan fejlődő dél-kazahsztáni, üzbegisztáni és türkmén területek olajszüksége.

ta fn

18.36 120383 0555

Fi

--

sk0051 4 230 mtik1053

üdvözlét iránnak

moszkva, 1983. március 12. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége irán nemzeti ünnepe - a forradalom napja - alkalmából küldött táviratában üdvözlétét és jókívánságait fejezte ki ruhollah musszavi khomeini ajatollahnak, az iráni iszlám köztársaság vezetőjének, s békét és haladást kívánt az iráni népnek.

a szovjet minisztertanács ugyancsak üzenetet küldött az ünnep alkalmából/hosszein musszavi miniszterelnöknek.

ta fn Lm̄

18.43 120383 0483

--

sk0052 4 230 mtik1054

bkp-libanoni kp-közlemény

szófia, 1983. március 12. /mti/ - szombaton elutazott a bolgár fővárosból a libanoni kommunista párt küldöttsége, amely március 8-a és 12-e között georges haui kb-főtítkárral vezetésével tárgyalásokat folytatott a bolgár kommunista párt képviselőivel.

a látogatásról kiadott közleményben a felek a közel-keleti helyzetről szólva a többi között élesen elítélik az egyesült államok által támogatott izrael libanoni agresszióját, a palesztin lakosság ellen elkövetett bűntetteket. a bkp és a libanoni kp követeli az izraeli agresszió haladéktalan beszüntetését, és az izraeli csapatoknak az ensz biztonsági tanácsa határozatának megfelelő kivonását az ország egész területéről, libanon területi egységének, függetlenségének és szuverenitásának szavatolását.

ék/hi fn

19.00 120383 0813

Fi

--

sk0053 4 300 mtik1055

foot - atomfegyverkezés

darlington, 1983. március 12. /reuter/ - michael foot, a brit munkáspárt vezére pénteken azzal vádolta ronald reagan amerikai elnököt, hogy „hisztérikus állításokat”, ezzel ki a szovjetunió katonai erejéről, csak hogy igazolja az amerikai nukleáris fegyverkezést.

darlingtoni beszédében a brit munkáspárt vezére kijelentette: „reagan az atomfegyverkezési verseny történetében eddig példátlan méretű nukleáris fölfegyverzést tervez... „mi, a brit munkáspárt tagjai, a tények valóságos ismeretében elutasítjuk a hatalmas szovjet nukleáris fölényről szóló hisztérikus állításokat,, - tette hozzá.

ismeretes, hogy a munkáspárt elkötelezte magát az atomfegyverek betiltása és a nagy-britanniai amerikai katonai támaszpontok bezárása mellett, ha az 1984 májusában esedékes legközelebbi általános választásokon visszakerülne a hatalomba. a párt eddig még nem tett ilyen kezdeményezést, mikor korábban övé volt a kormánytöbbség.

a reuter-ügynökség hirmagyarázata szerint foot beszédéből arra lehet következtetni, hogy a munkáspárt a nukleáris leszerelés kérdését választási harca középpontjába igyekszik állítani. számít arra, hogy az eurorakétáknak az év végétől esetleg sorra kerülő nagy-britanniai telepítése, illetve ennek veszélye miatt különösen meg fog nőni a nukleáris leszerelést támogatók tábora.

sg fn

19.06 120383 1372

Fi

--

sk0054 4 270 mtik1056

négyzarvu kos

moszkva, 1983. március 12. /mti/taszsz/ - baskiria egyik védett erdejében - közelebbről az erdész karámjában - különleges jelenség, egy négyszarvu kos látható.

mint ismeretes, minden élőlény a szüleitől örökli tulajdonságait. ezek listáját génekbe „kódolt”, formában kapja meg még jóval születése előtt. a kód átvitelébe azonban néha hiba csuszik, s ilyenkor jönnek létre a négyszarvu koshoz hasonló lények.

csodálatos jelenség, de még meglepőbb, hogy ugyanabban a karámban még három másik négyszarvu kos is sétál...

ta fn

19.32 120383 0569

--

sk0055 4 300 mtik1057

fidel castro az ndk-ban

berlin, 1983. március 12. /adn/ - fidel castro, a kubai kommunista párt kb első titkára, az államtanács elnöke, miniszterelnök szombaton este indiából hazatérőben munkalátogatásra az ndk fővárosába érkezett. a vendéget erich honecker, az nszép kb főtitkára, az államtanács elnöke fogadta a repülőtéren.

sg fn

19.53 120383 0354

Fi

--

sk0056 4 800 mtik1059

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke
budapest, 1983.március 12./mti/

sk0001-sk0029

sk0001 rövid hírek
oslo: koivisto hazatért
bogota: merénylet
groningen: szokatlan frigy
tokió: pápa - dél-korea
key west: tennessee williams
washington: radar
london: királyi pár

sk0002 spanyol kormány - 100 nap /1./
sk0003 spanyol kormány - 100 nap /2./
sk0004 spanyol kormány - 100 nap /3./

sk0005 enterprise-tiltakozások
sk0006 el nem kötelezettek - 1. /1./
sk0007 el nem kötelezettek - 1. /2./
sk0008 el nem kötelezettek - 1. /3./
sk0009 el nem kötelezettek - 1. /4./
sk0010 kényszerleszállás
sk0011 norvégia - pravda
sk0012 a „kékszakállu,, - magyarul
sk0013 opec - lawson
sk0014 percy
sk0015 reagan - hazugságdetektor
sk0016 japán-amerikai tárgyalások
sk0017 latin-amerikai hírek
sk0018 dél-libanon, ellenállás
sk0019 el nem kötelezettek - 2 /1./
sk0020 el nem kötelezettek - 2 /2./
sk0021 tengerjog - kanada, nagy-britannia
sk0022 amerikai öncáfolat
sk0023 himalája
sk0024 a nemek szerepcseréje /1./ panoráma
sk0025 a nemek szerepcseréje /2./ panoráma
sk0026 spanyol hadügyminiszter
sk0027 kgst - tudományos műszaki bizottság
sk0028 usa - kelet-ázsia
sk0029 usa - izrael - libanon

hi

19.58 120383 1346

fi

--

sk0057 4 800 mtik1060

sk0030-sk0057

sk0030 két rövid hír
moszkva: molnyija-3
dzsakarta: indonézia - földrengés

sk0031 reagani politika - arbeiter-zeitung
sk0032 grenada
sk0033 francia lapok a magyar filmművészetről
sk0034 nicaraguai küldöttség hanoiban
sk0035 franciaország - választási kampány
sk0036 lengyel mezőgazdaság /1./
sk0037 lengyel mezőgazdaság /2./
sk0038 nkomo
sk0039 olaszország - békeharcosok
sk0040 usa - izrael - libanon 2.
sk0041 el nem kötelezettek - 3
sk0042 spanyol-portugál tengeri incidens
sk0043 salvador - elutasítás
sk0044 olasz bizalmi szavazás
sk0045 rowny
sk0046 bajbakov
sk0047 közel-keleti hírek
sk0048 antonov - bolgár jogászsövetség
sk0049 ítélet
sk0050 szibériai olaj
sk0051 üdvözlét iránnak
sk0052 bkp-libanoni kp-közlemény
sk0053 foot - atomfegyverkezés
sk0054 négyszarvu kos
sk0055 fidel castro az ndk-ban
sk0056 tartalomjegyzék 1
sk0057 tartalomjegyzék 2
hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: éliás béla
flesch istván

19.59 120383 1242

- v é g e -

fi

--

